

СТВОРЕННЯ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ 2.0)

Кузнєцова Н. Ю., Хмельницький політехнічний коледж,

У сучасному суспільстві інформаційно-комунікаційні технології з кожним днем стають невід'ємною частиною нашого життя, засобом спілкування все більшої кількості людей. Ресурси мережі Інтернет є безцінною базою для створення інформаційного середовища, освіти та самоосвіти, задоволення професійних та особистих інтересів і потреб. З огляду на це, останнім часом велику увагу приділяють інформатизації системи освіти, включаючи й мовну освіту.

Метою навчання іноземної мови в навчальних закладах є формування іншомовної компетенції, яка буде визначатись як умінням вести бесіду за особистої присутності учасників розмови, так і вмінням спілкуватися засобами всіляких сервісів і служб мережі Інтернет, адже на сучасному етапі технологічного розвитку спілкування у все-світній мережі вже є не додатковим, а окремим рівноправним видом людського спілкування.

Сучасний розвиток мережі Інтернет характеризується появою та поширенням соціальних сервісів і служб (Веб 2.0), націлених на спілкування між людьми (блог, вікі, подкаст, Твіттер, Ю Тьюб, закладки тощо).

«Веб 2.0 — це платформа соціальних сервісів та служб, що дозволяє широкому колу користувачів мережі Інтернет бути не лише отримувачами інформації, але й, головне, її творцями та співавторами» (Сисоев П. В., Євстигнєєв М. Н., 2009). Спочатку ці сервіси використовували для реального спілкування людей, що знаходилися на відстані один від одного, а трохи згодом їх почали застосовувати й у навчальних цілях у процесі освоєння іноземної мови.

Залежно від контенту (текстового та графічного наповнення) та спрямованості соціальні сервіси мережі Інтернет поділяють на велику кількість груп. Розглянемо ті, що найефективніше можуть бути використані у процесі навчання іноземної мови.

Блог (Blog)

Блог (Blog) — особиста сторінка у вигляді щоденника чи журналу. Зазвичай автором та модератором блогу є одна особа, а будь-який відвідувач сайту може розмістити у блозі своє повідомлення.

Блоги мають лінійчасту хронологічну структуру (новий розміщений матеріал слідує за попереднім) і можуть містити як текстовий матеріал, так і фотографії, аудіо- та відеозаписи, посилання на інші ресурси мережі Інтернет. Блоги можна безкоштовно створити на сайті www.blogger.com/start, використовуючи вже готову оболонку. Вони можуть бути присвячені певній темі або включати записи з різної тематики. Їх слід використовувати для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, але здебільшого — читання та письма.

Соціальною платформою для створення міні-блогів з метою обміну повідомленнями з різних тем є Твіттер (Twitter) (twitter.com)

У навчальному процесі можна використовувати такі види блогів: блог учителя, особисті блоги учнів і блог навчальної групи.

Блог учителя створює вчитель іноземної мови. Він може містити інформацію особистого характеру про інтереси, подорожі, відпустку, родину вчителя. У цьому випадку він буде прикладом учням для створення власних блогів. Також там може міститись інформація про курс чи предмет (програма курсу, домашнє завдання, інформація про матеріал, що вивчають учні, посилання на додаткові джерела, матеріали для читання та аудіювання, посилання на тести тощо). Під час роботи з блогом учителя учні будуть розвивати вміння читати іноземною мовою.

Блог учня створює конкретний учень іноземною мовою. Він може містити інформацію про дату та місце народження, родину, інтереси, захоплення, хобі, друзів, досягнення в навчанні чи спорті, улюблені сайти мережі Інтернет, фотографії та відеоролики. За бажання учень може обмежити доступ до особистої інформації. Залежно від мовної

підготовки учня матеріали блогу можуть бути перевірені вчителем перед тим, як їх розмістять у всесвітній мережі.

Учням можна запропонувати щотижнево додавати нову інформацію, а також читати блоги своїх однокласників і коментувати інформацію, що розміщена в них.

Особисті блоги учнів можуть бути електронними портфоліо та містити колекцію матеріалів, що демонструють особисті досягнення за певний період (твори, проекти, фотографії тощо). При цьому учні розвивають уміння письмового мовлення та читання.

Під час організації роботи з блогом важливо залучати до обговорення проблем велику кількість людей, адже кожна нова людина — це нова думка, новий погляд, ознайомлення з якими має велике значення для формування власної позиції учня з того чи іншого питання. Отже, якщо в Інтернет-дискусії візьмуть участь учні іншої підгрупи чи навіть іншого навчального закладу, це матиме позитивний вплив як на формування світогляду взагалі, так і на підвищення мотивації спілкуватись іноземною мовою.

На відміну від блогів учнів, кожен із яких розміщений на окремій сторінці, у **блозі навчальної групи** коментарі розміщують на одній сторінці, один за одним. Це значно полегшує ознайомлення з думками інших та стимулює обговорення. Під час роботи з блогом навчальної групи учні розвивають уміння читання та продуктивного писемного мовлення.

З огляду на необхідність підготовки учнів до ЗНО, використання блогів для розвитку вмінь читання та письма є особливо актуальним.

Блоги також можуть бути використані для формування граматичних і лексичних навичок. Наприклад, під час створення розповіді про проведення канікул чи обговорення фільму автор отримує завдання використати певну кількість ЛО за темою; кожен учень отримує завдання написати в коментарях по три спеціальних запитання в Past Indefinite тощо.

Вікі (Wiki)

Вікі (Wiki) — вид соціального сервісу, що дозволяє одній людині або групі осіб створювати контент. Це свого роду суспільна сторінка. Створена інформація може бути доповнена, змінена, видалена як автором, так і відвідувачами. У результаті створюється достатньо коректний,

повний інформаційний матеріал, що відбиває різні позиції з обговорюваного питання. Завдяки такій можливості корегування тексту вікі достатньо динамічні й мають гіпертекстову структуру (з однієї сторінки можна перейти на інші з допомогою гіперпосилань). Одним із найбільш відомих прикладів вікі є Вікіпедія (Wikipedia) (www.wikipedia.org) — мережева енциклопедія, яку може доповнювати будь-який користувач мережі Інтернет. Однак у процесі вивчення іноземної мови Вікіпедія може бути ефективно використана лише як джерело інформації для навчання читання, бо її недоліком, з точки зору розміщення авторського матеріалу учнів, є система безпеки. Фото- та відеоматеріали стають доступними широкому колу користувачів не відразу, а лише через певний час, коли системні адміністратори схвалить зміст матеріалу, що розміщується. Тому для розвитку вмінь письмового мовлення бажано використовувати інші вікі-сервери, такі як Pbwiki (www.pbwiki.com), MediaWiki (www.mediawiki.com), Wikihost (www.wikihost.com), на яких інформація розміщується відразу. На всіх цих серверах можна безкоштовно, по шаблонах, створити свою сторінку.

Подкаст (podcast)

Подкаст (podcast) — вид соціального сервісу, що дозволяє створювати й поширювати аудіо- та відеопередачі у Всесвітній мережі. На відміну від звичайного телебачення чи радіо, подкастинг дозволяє прослуховувати аудіофайли не в прямому ефірі, а в будь-який зручний час, шляхом скачування файлів на комп'ютер. Учні можуть прослухати або продивитися подкасти з різних тем. За тривалістю вони можуть бути від декількох хвилин до години й більше. У мережі Інтернет можна трапитися як аутентичні подкасти для носіїв мови (наприклад, новини BBC), так і навчальні подкасти.

Найбільш ефективний спосіб знайти необхідний подкаст — звернутися по допомогу до директорії подкастів, обрати категорію й продивитися список подкастів, доступних до завантаження. Для тих, хто вивчає англійську мову, директорія подкастів знаходиться за адресою www.podomatic.com. Подкасти використовують для розвитку вмінь аудіювання. Також цей сервіс необхідний для розвитку навичок говоріння. Учні можуть записати свій подкаст й розмістити його на відповідному сервісі.

Закладки (Bookmarks)

Закладки (Bookmarks) — це один соціальний сервіс, що дозволяє користувачам мережі Інтернет зберігати й публікувати свої закладки, скорочувати їх за часом створення або популярністю, переглядати закладки інших користувачів та обмінюватися ними. Прикладом сервісу закладок є Делішес (Delisious) (www.delisious.com). Зареєстровані користувачі можуть додавати закладки на будь-які веб-сторінки, вказуючи адресу в мережі Інтернет, назву кожної закладки, їх короткий опис та мітки. У подальшому можна простежити список закладок із конкретними мітками. Перевага сервісу закладок у тому, що, окрім своїх закладок по мітках, кожний користувач може ознайомитися зі списком закладок, складеним іншими людьми. Це набагато полегшує пошук необхідної інформації в мережі Інтернет й підвищує якість отриманого в результаті матеріалу. Також користувачі можуть переглядати списки популярних закладок (популярність закладки позначається більшим шрифтом), і визначати теми, що обговорюють або шукають найчастіше.

Флікр (Flickr)

Флікр (Flickr) — це соціальний сервіс для зберігання та подальшого використання цифрових фотографій і відеороликів (www.flickr.com). Зареєстровані користувачі можуть розміщувати на сервері свої фотографії, додавати назви, давати стислі описи, виділяти ключові слова для подальшого пошуку. З допомогою пошукової системи флікра за ключовим словом можна знайти фотографії інших користувачів. Система Флікр підтримує можливість користувачів переписуватися. Кожен учасник може залишити свої коментарі до фотографій і дати посилання на свої знімки чи відеоролики. Усі користувачі системи можуть створювати групи по інтересах.

Ю Тьюб (YouTube)

Ю Тьюб (YouTube) — це один соціальний сервіс, що надає послуги розміщення та зберігання (хостінгу) відеоматеріалів (www.youtube.com). Користувачі можуть додавати, переглядати, коментувати матеріали. Цей сервіс може бути використаний для розвитку вмінь аудіювання та говоріння.

Залежно від конкретних навчальних цілей вищезгадані соціальні сервіси Веб 2.0 можна

використати як в індивідуальній, так і в груповій формі роботи, як у проектній діяльності, так і на регулярних заняттях, як удома, так і в аудиторії. Їх використання сприятиме залученню іноземної мови до навчальної пізнавальної діяльності.

П. В. Сисоєв та М. Н. Євстигнєєв виділяють **п'ять основних переваг технологій Веб 2.0** у методичці навчання іноземної мови:

1. **Ефективність сервісів.** Учням та вчителям не потрібно буде «блукати» по сайтах у пошуках необхідної інформації. Необхідно буде лише правильно ввести ключове слово в пошукову систему чи соціальний сервіс.
2. **Можливість створення особистої зони.** Учні та вчителі можуть без спеціальних знань програмування створити особисту зону з фотографіями, аудіо- та відеофайлами, посиланнями на інші сайти («Однокласники», «Вконтакте», блоги).
3. **Простота у використанні сервісів.** Соціальні сервіси розроблені для користувачів, які не вміють програмувати. Використовуючи шаблони та оболонки сервісів, учителі та учні можуть самі створювати тематичні форуми, блоги, записувати аудіо- та відеоматеріал і розміщувати його в мережі Інтернет чи то для загального, чи то для обмеженого доступу.
4. **Можливість узяти участь у створенні та доповненні веб-ресурсів.**
5. **Можливість використання різних форм інформаційних повідомлень.** Учні можуть створювати та розміщувати в мережі не лише текстовий матеріал, а й фотографії, аудіо- та відеофайли.

Література

1. *Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникативных технологий* / П. В. Сисоєв, М. Н. Евстигнєєв. — Ростов н/Д : Феникс; М. : Глосса-Пресс, 2010. — 182 с.
2. *Полат Е. С. Интернет на уроках иностранного языка // Иностранные языки в школе.* — 2001. — № 2, 3.
3. *Тимова С. В. Ресурсы и службы интернета в преподавании иностранных языков.* — М. : МГУ им. М. В. Ломоносова, 2003.
4. <http://www.internetworldstats.com/>